

Porównanie wyników produkcyjnych gospodarstw w zależności od klas wielkości ekonomicznej

- Krystyna Maciejak
- Dz. Ekonomiki i zarządzania gospodarstwem rolnym
- 18.10.2017 r.

Porównanie wyników produkcyjnych gospodarstw uczestniczących w PL FADN Region Pomorze i Mazury w zależności od klas wielkości ekonomicznej

FADN to europejski system zbierania danych rachunkowych z gospodarstw rolnych, którego formalne kształtowanie rozpoczęło się w 1965 r.

W 2015 r. FADN funkcjonował na terenie 28 państw członkowskich UE. FADN jest bazą danych, na potrzeby której zbierane są informacje według jednolitych zasad, a gospodarstwa tworzą statystycznie reprezentatywną próbę towarowych gospodarstw rolnych funkcjonujących na obszarze Unii Europejskiej.

W polu obserwacji FADN znajdują się gospodarstwa towarowe. Z powodu istniejących różnic w strukturze agrarnej, progi wielkości ekonomicznej, wyznaczające minimalną wielkość gospodarstw rolnych włączanych do pola obserwacji FADN, są różne w poszczególnych państwach członkowskich.

Minimalna wielkość ekonomiczna, po przekroczeniu której włącza się gospodarstwo rolne do pola obserwacji FADN, ustalana jest od 2010 roku obrachunkowego na podstawie analizy sum Standardowej Produkcji (SO).

Porównanie wyników produkcyjnych gospodarstw uczestniczących w PL FADN Region Pomorze i Mazury w zależności od klas wielkości ekonomicznej

Standardowa Produkcja (SO) jest to średnia z 5 lat wartość produkcji określonej działalności rolniczej (roślinnej lub zwierzęcej) uzyskana z 1 ha lub od 1 zwierzęcia w ciągu 1 roku, w przeciętnych dla danego regionu warunkach produkcyjnych. W celu wyeliminowania wahań wartości produkcji (powodowanych np. warunkami pogodowymi czy też zmianami cen produktów) do obliczeń przyjmowane są średnie z 5 lat odpowiedniego okresu, na podstawie uśrednionych danych rocznych z określonego regionu.

Przy zastosowaniu współczynników Standardowej Produkcji gospodarstwa rolne klasyfikowane są według dwóch charakterystyk:

- wielkości ekonomicznej,
- typu rolniczego.

Porównanie wyników produkcyjnych gospodarstw uczestniczących w PL FADN Region Pomorze i Mazury w zależności od klas wielkości ekonomicznej

Wielkość ekonomiczna gospodarstwa rolnego określana jest jako suma wartości Standardowych Produkcji (SO) wszystkich działalności rolniczych występujących w gospodarstwie. Wielkość ekonomiczna gospodarstwa wyrażana jest wartością SO w euro.

Na podstawie tak ustalonej wielkości ekonomicznej dane gospodarstwo rolne zaliczane jest do odpowiedniej klasy wielkości ekonomicznej.

Typ rolniczy gospodarstwa rolnego określany jest na podstawie udziału wartości SO z poszczególnych działalności rolniczych w tworzeniu całkowitej wartości SO gospodarstwa.

Typ rolniczy gospodarstwa odzwierciedla jego poziom i kierunek specjalizacji.

Porównanie wyników produkcyjnych gospodarstw uczestniczących w PL FADN Region Pomorze i Mazury w zależności od klas wielkości ekonomicznej

Grupowanie gospodarstw rolnych według wielkości ekonomicznej (euro), klasyfikacja ES6

ES6		
	Klasa wielkości ekonomicznej ES6	Zakres w euro (€)
1	Bardzo małe	$2\ 000 \leq € < 8\ 000$
2	Małe	$8\ 000 \leq € < 25\ 000$
3	Średnio małe	$25\ 000 \leq € < 50\ 000$
4	Średnio duże	$50\ 000 \leq € < 100\ 000$
5	Duże	$100\ 000 \leq € < 500\ 000$
6	Bardzo duże	$€ \geq 500\ 000$

Pomimo określenia dla klasy gospodarstw bardzo małych przedziału wartości od 2 000 do 8 000 euro w Polsce w grupie tych gospodarstw znajdują się tylko gospodarstwa o wartości SO nie mniejszej niż 4 000 euro (zgodnie z progim włączającym gospodarstwa do badań Polskiego FADN).

Porównanie wyników produkcyjnych gospodarstw uczestniczących w PL FADN Region Pomorze i Mazury w zależności od klas wielkości ekonomicznej

Do pola obserwacji PL FADN można włączyć gospodarstwa rolne osiągające próg wielkości ekonomicznej wynoszący 4000 euro wg współczynników SO"2007"

W regionie Pomorze i Mazury osiągnięcie przez gospodarstwo rolne minimalnego progu wielkości ekonomicznej zapewnia np.:

- uprawa pszenicy na powierzchni 6,3 ha,
- uprawa warzyw na powierzchni 1,2 ha,
- utrzymywanie w gospodarstwie 3,2 sztuki krów mlecznych .

Porównanie wyników produkcyjnych gospodarstw uczestniczących w PL FADN Region Pomorze i Mazury w zależności od klas wielkości ekonomicznej

W 2015 roku w regionie Pomorze i Mazury w polu obserwacji PL FADN znajdowało się 80 895 gospodarstw towarowych.

Na potrzeby PL FADN w regionie Pomorze i Mazury w roku obrachunkowym 2015 rachunkowością rolną objętych było 1944 gospodarstw rolnych.

Wyszczególnienie (Struktura upraw - średnia w grupie)	Region Pomorze i Mazury	2 tys.€ - 8 tys.€ bardzo małe	8 tys.€ - 25 tys.€ małe	25 tys.€ - 50 tys.€ średnio małe	50 tys.€ - 100 tys.€ średnio duże	100 tys.€ - 500 tys.€ duże	500 tys.€ bardzo duże
Powierzchnia UR w ha	38,1	11,2	20,3	36,2	65,5	172,5	859,5
Użytkowanie gruntów							
zboża	18,94	6,37	9,83	16,81	28,63	90,65	451,01
pozostałe uprawy polowe	7,61	0,48	2,62	6,02	14,66	47,56	240,32
warzywa i kwiaty	0,28	0,00	0,13	0,22	0,47	3,19	0,24
uprawy trwałe	0,46	0,21	0,20	0,32	1,45	2,57	3,80
uprawy pastewne	10,07	3,76	7,09	12,22	19,18	25,11	153,48
UR wyłączone z produkcji	0,72	0,36	0,45	0,58	1,10	3,41	10,69

Porównanie wyników produkcyjnych gospodarstw uczestniczących w PL FADN Region Pomorze i Mazury w zależności od klas wielkości ekonomicznej

Wyszczególnienie	Region	2 tys.€ - 8 tys.€	8 tys.€ - 25 tys.€	25 tys.€ - 50 tys.€	50 tys.€ - 100 tys.€	100 tys.€ - 500 tys.€	500 tys.€
Struktura upraw – udział w %	Pomorze i Mazury	bardzo małe	małe	średnio małe	średnio duże	duże	bardzo duże
zboża	49,7%	57,0%	48,4%	46,5%	43,7%	52,6%	52,5%
pozostałe uprawy polowe	20,0%	4,3%	12,9%	16,6%	22,4%	27,6%	28,0%
warzywa i kwiaty	0,7%	0,0%	0,6%	0,6%	0,7%	1,8%	0,0%
uprawy trwałe	1,2%	1,9%	1,0%	0,9%	2,2%	1,5%	0,4%
uprawy pastewne	26,4%	33,6%	34,9%	33,8%	29,3%	14,6%	17,9%
UR wyłączone z produkcji	1,9%	3,2%	2,2%	1,6%	1,7%	2,0%	1,2%

Zboża Pszenica zwyczajna, orkisz, pszenica twarda, pszenżyto, żyto, jęczmień, owies, mieszanki zbożowe, kukurydza na ziarno, pozostałe zboża.

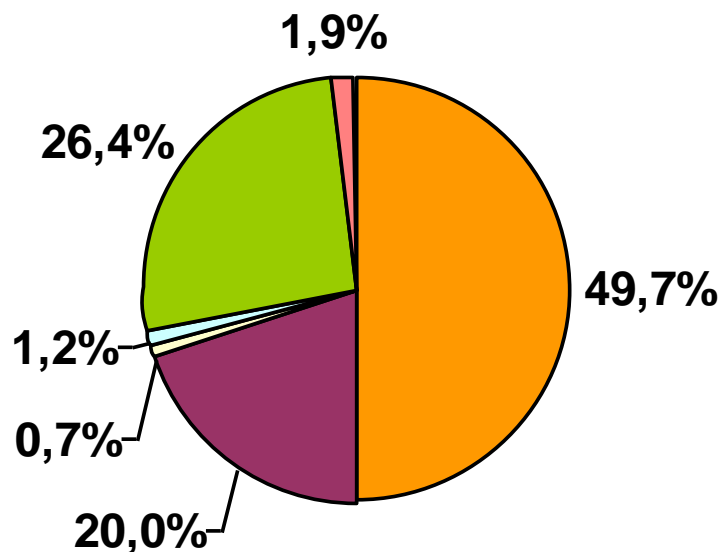
Pozostałe uprawy polowe Strączkowe na nasiona, ziemniaki, buraki cukrowe, zioła, oleiste i włókniste łącznie z nasionami, chmiel, tytoń, inne przemysłowe.


Uprawy trwałe Sady owocowe i jagodowe (łącznie z sadami tropikalnymi), gaje oliwne, szkółki i pozostałe uprawy trwałe (wiklina, sitowie, bambus). Łącznie z młodymi nasadzeniami i trwałymi uprawami pod osłonami. Bez winogron.

Uprawy pastewne Pastewne korzeniowe i kapustne, trawa w uprawie polowej, łąki, pastwiska trwałe i niepielęgnowane, pozostałe uprawy pastewne.

Porównanie wyników produkcyjnych gospodarstw uczestniczących w PL FADN
Region Pomorze i Mazury w zależności od klas wielkości ekonomicznej

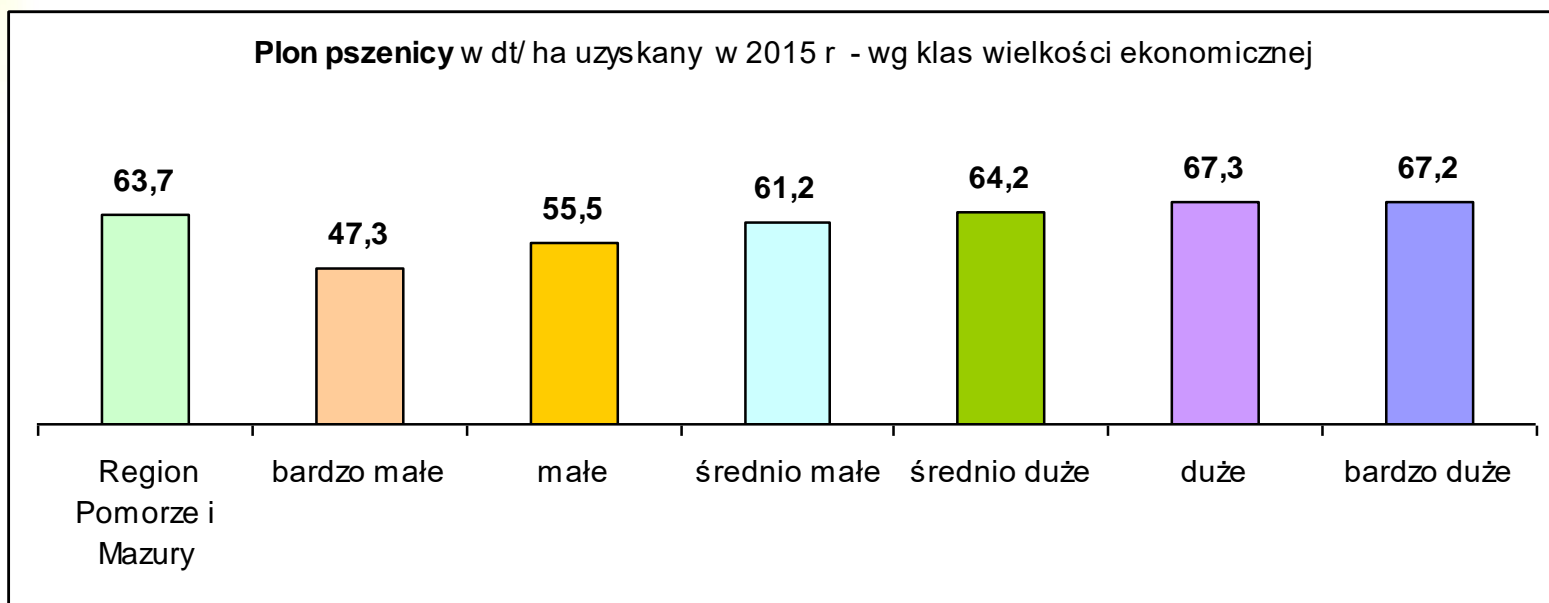
Region Pomorze i Mazury - struktura upraw w 2015 r. w gospodarstwach uczestniczących w PL FADN



- | | |
|--|---|
|  zboża |  pozostałe uprawy i pola |
|  warzywa i kwiaty |  uprawy trwałe |
|  uprawy pastewne |  UR włączone z produkcji |

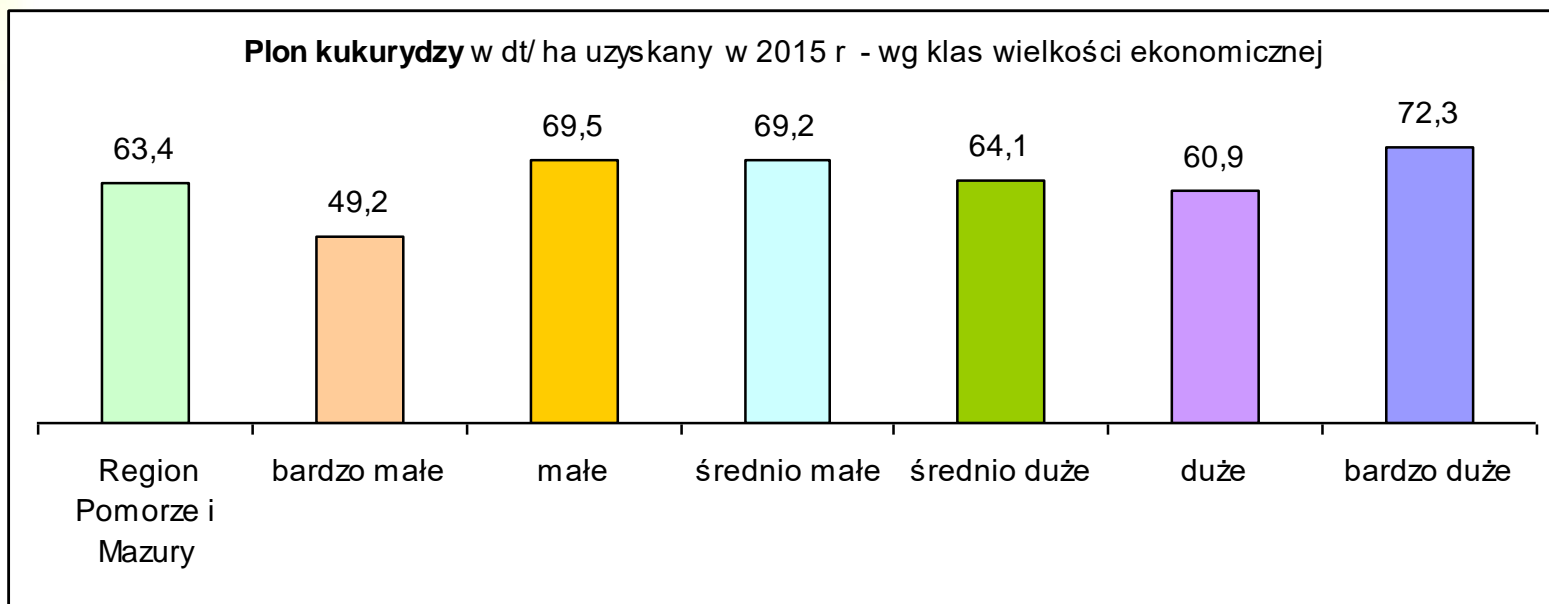
Porównanie wyników produkcyjnych gospodarstw uczestniczących w PL FADN Region Pomorze i Mazury w zależności od klas wielkości ekonomicznej

Plon pszenicy w dt na 1 ha

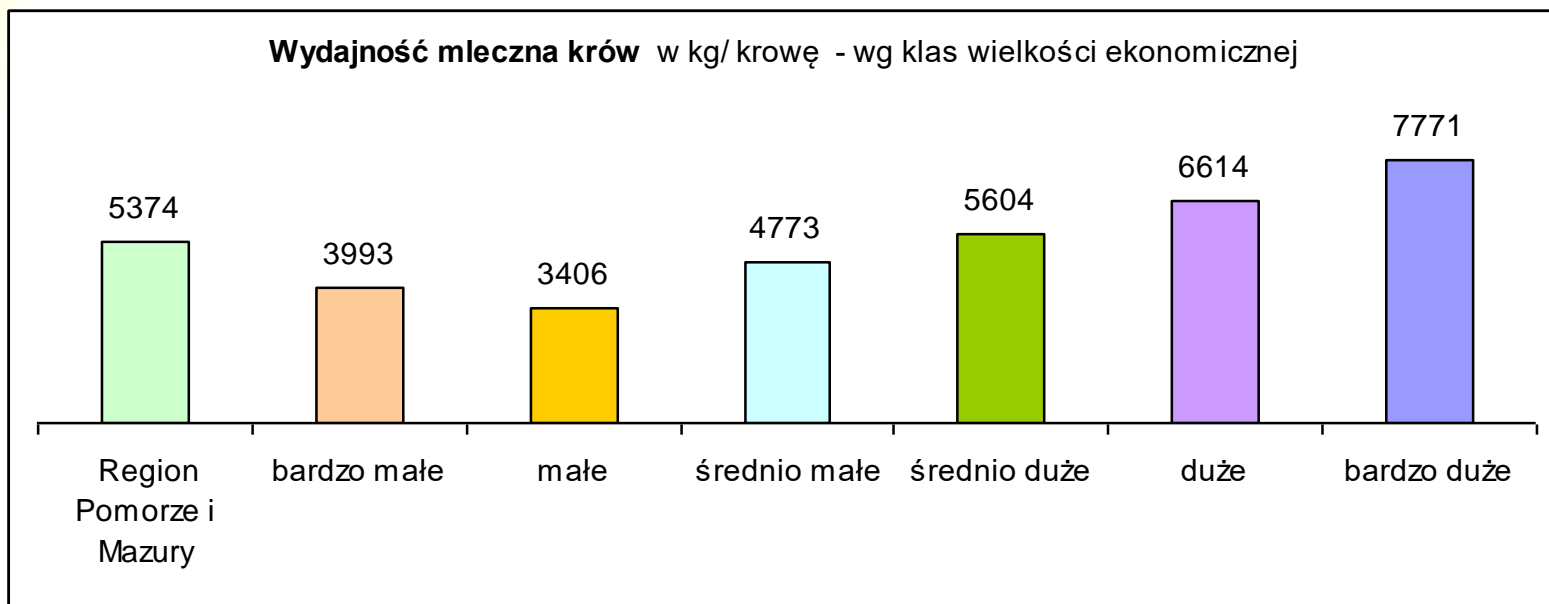


Porównanie wyników produkcyjnych gospodarstw uczestniczących w PL FADN Region Pomorze i Mazury w zależności od klas wielkości ekonomicznej

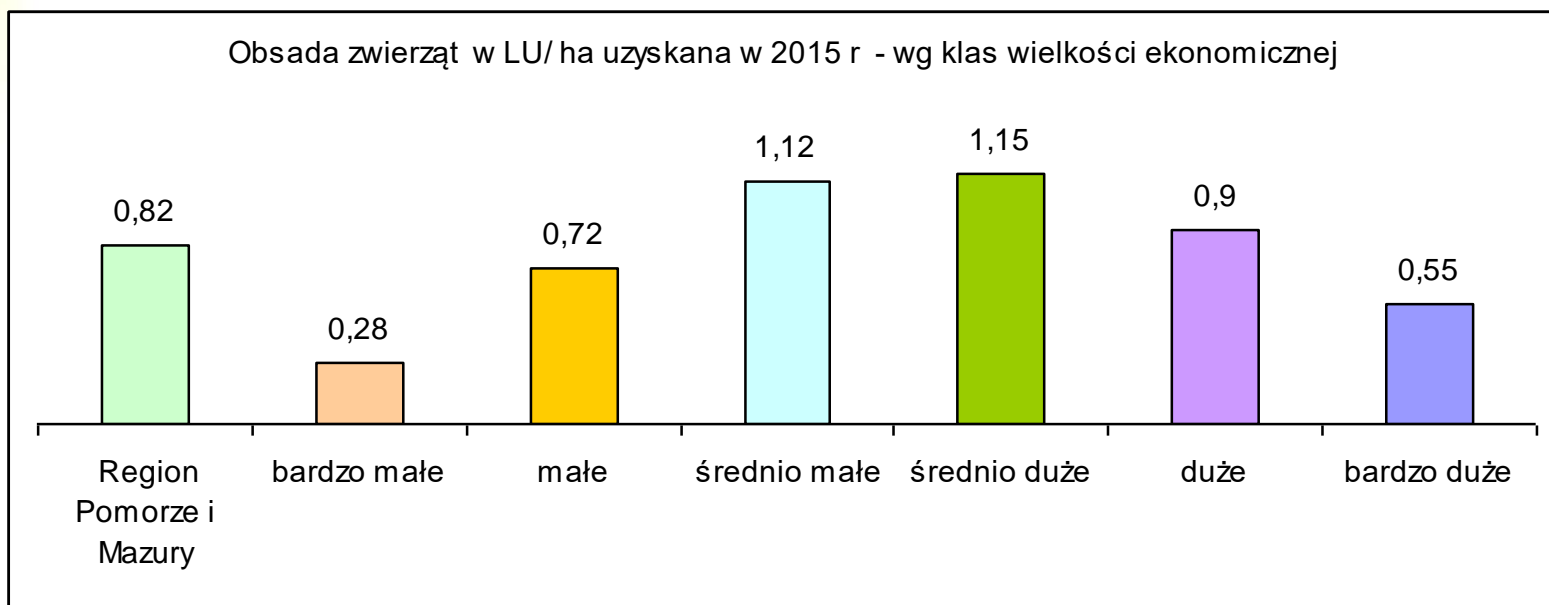
Plon kukurydzy w dt na 1 ha



Wydajność mleczna krów



Obsada zwierząt w sztukach dużych na hektar



Porównanie wyników produkcyjnych gospodarstw uczestniczących w PL FADN Region Pomorze i Mazury w zależności od klas wielkości ekonomicznej

Do opracowania wykorzystano materiały IERiGŻ

Wyniki standardowe 2015 uzyskane przez gospodarstwa rolne
uczestniczące w polskim FADN

Region FADN 785 - Pomorze i Mazury

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej

- Państwowy Instytut Badawczy

Zakład Rachunkowości Rolnej